

paa sin Plads at gøre Ophævelse over en saa ensidig Støtte til Landbruget som foreslaaet i omhandlede Lovudkast. Endvidere er det almindelig bekendt, at Udbyttet af Faarebruget er meget svingende fra Aar til andet, hvorfor det er nødvendigt af Humanitets-hensyn og af Hensyn til en Stabilisering af Driften, at vise Faarebruget mere Opmærksomhed. Kunde man f. Eks. hæve Slagteudbyttet fra at være $\frac{1}{2}$ af Faarebestanden til $\frac{2}{3}$ af samme, hvilket svarer til Forholdet mellem et gennemsnits Aar og et godt Aar, vilde Udbyttet være forøget med ca. 10 000 Slagtelam svarende til en Værdi af 150 000 Kr. eller med $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ af hvad Kvægholdet for Tiden kan anslaaes at give. Efter vor Anskuelse vil det være en Hovedbetingelse for en Højnelse af Faarebruget, at der bygges Faarehuse i Stedet for Ból, hvorved det bl. a. bliver muligt at skaffe Faarene Foder i de besværligste Vintermaaneder. Gennem 50 Aars Erfaring mener man at kunne fastslaa dette som en Kendsgerning. Der vil medgaa en anseelig Sum her til foruden en stor personlig Indsats fra Ejernes Side. Vi gør opmærksom paa, at medens der mange Steder er Afsætningsvanskeligheder for Mælk til rentable Priser er det modsatte Forhold med Faarekødet, der for en stor Del er Hovedartiklen til Kontanter i Landbruget. Vi formener at der fra det offentlige Side ikke bør tages mindre Hensyn til de aarlige løbende Indtægter end til Grundforbedringsarbejder.

II.

Det fremgaar af Betænkningen at det har været Ministeriets Hovedformaal, ved en ny Lovgivning, at skaffe Jord frem til Opdyrkning, dels ved Ændringer i Lov Nr. 56 af 13. April 1894 om Afhændelse af Trøer og Grundstykker fra Statens Fæstegods, dels ved en ny Lovgivning vedrørende Odelsjorderne.

Ifølge Kapitel IV skal vedkommende Landbrugsudvalg søge til det offentlige at erhverve Arealer som er egnede til Udstykning til Byggegrunde og lign., samt til Opdyrkning eventuelt ved Landvæsenskommissionens Mellemkomst. Herved aabnes der Adgang til bl. a. Opdyrkningsjord i større Stil end hidtil. Og særlig i Betragtning af Laan og Ydelser der haves til Raadighed af Jordfondens Midler og ved en eventuel Udvidelse af Vejanlæggene paa Færøerne, maa man forudsætte, at der bliver betydelige Arealer indhegnede til privat Brug. Hvis en saadan hurtig Indlægning af en Bygds Underhauge ikke skal virke for meget indgribende i dens tilvante Forhold, maa der haves for Øje, hvad der med god Grund kan afstaaes fra Samejet. For at faa et rigtigt Overblik over Forholdene vil det være nødvendigt, at foretage en økonomisk Opmaaling af Arealerne, hvorved det bestemmes, hvad der kan fraskilles Bygden under de bestaaende Forhold, hvor stort Areal der tilkommer hver enkelt Ejer og Besidder, for deraf at danne sig et Skøn over, hvad der kan kræves afstaaet. Saavidt man kan forstaa Lovudkastet er det bl. a. Meningen, at der ved denne Lovs Ikrafttræden *kan* oprettes nye selvstændige, offentlige Landbrug, der er i Stand til at svare alle paaahvilende Forpligtelser i betimelig Tid (Renter, Afdrag m. m.). Med de Erfaringer man har fra det daglige Liv, er det kun overvejende de middelstore og store Brug, der er i Stand til at beskæftige Familien hele Aaret. For de flestes Vedkommende maa Familieforsørgeren ty til andet Erhverv. Der er ikke stor Sandsynlighed for, at selvstændigt Landbrug kan bestaa paa Færøerne uden at have Andel i Udmarken. Derfor er det af største Vigtighed for hele Udviklingen, at der tages tilbørligt Hensyn til Arronderingen af Ejendommene, saaledes at Indmark og Udmark tilhørende samme Ejendom grænser ind til hinanden, eller saaledes at Underhauge og Overhauge ikke skilles fra hinanden hvor de naturligt hører sammen. Alt dette forudsætter, at der foretages en økonomisk Opmaaling.

Der er meget der taler for, at en kontinuerlig Udvidelse af Indmarken omkring Bygderne vil være meget at foretrække for en Indlægning i større Stil.

III.

Kapitel III omhandler Jord i offentlig Eje. Naar man sammenholder dette Kapitel med Betegnelsen „Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme“ maa man ud fra et Landbrugsstandpunkt uvilkaarlig spørge, hvorvidt Udvalget har haft Forstaaelsen af, hvad der tjener til Landbrugets Fremme paa Færøerne. Forslaget tager i Hovedsagen Sigte paa at føre den færøske Landbrugsstand ind under offentlig Kontrol, hvorved den bliver fraskaaret Selvbestemmelsesret over Landbrugets Anliggender og reduceret for Frugterne af egen Indsats. Det turde være selvindlysende, at netop den modsatte Udvikling burde følges, nemlig fri Udøvelse med personligt Ansvar og en betryggende Lovgivning for Besidderne. En saadan Udvikling har foregaaet i Nordeuropa i de sidste Par Hundrede Aar. Dens